

A Vilafranca del Penedès, el dia 20 de juny de 2013, a les 8 h. del vespre, es reuneix a la Sala Pau Boada de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, el Consell Municipal de Serveis Socials, en sessió ordinària i en primera convocatòria, presidida pel Sr. Aureli Ruiz i Milà; amb l'assistència dels/de les representants dels grups municipals:

Sra. Georgina Rafecas Ferrer, de CiU

Sra. Montserrat Arroyo Ferrando, del PSC

Sra. Tere Soler Font, de la CUP

i dels/de les representants de les entitats i associacions:

Sra. Elisabeth Olmos Santacana, de l'Associació de Veïns de la Girada

Sr. Indalecio Pereda Pineda, de l'Associació de Veïns de la Barceloneta-Sant Magí

Sra. Maria Sardà Raventós, de UGT

Sra. Francesca Pascual Yebra, de Càritas

Sra. Mireia Sàbat Rius, de Creu Roja

Sra. Montserrat Rosell Mata, de la Fundació Amàlia Soler

Sra. Foix Sogas Casanova, de la Comissió de Discapacitats (El Turó)

Sra. Remei Surià Fillion, de la Comissió de la Gent Gran

Sr. Josep M. Ponsa Casas, de l'Associació Creixent.

Assisteixen també les següents persones:

Sra. Ruth Talavera, de Creu Roja

Sr. Pere Rosell, de Càritas Diocesana

Sra. Raquel Avilés, de Càritas Diocesana

Sra. Montserrat Mestre Randé, cap de Serveis Socials

Sra. Montserrat Gené Giralt, coordinadora de la regidoria de la Gent Gran.

Actua de secretària la Sra. M. Dolors Vendrell Gual.

S'excusen els/les representants dels grups municipals i de les entitats i associacions:

Sra. Marta Otero Molas, de ICV-EUiA

Sr. Enric Villanueva Cabado, del PP

Sra. Griselda Casan Albiach, de ERC

Sr. Joan Manel García Mayoral, de la Comissió de la Gent Gran i

Sr. José-Ant. Barberà Molina, de AFABAR.

A l'inici de la sessió es presenta el nou regidor de Benestar Social i president del Consell municipal de Serveis Socials, Sr. Aureli Ruiz; així com la coordinadora adjunta de l'Àrea de Serveis a les Persones, Sra. Montserrat Arroyo, la qual dóna suport en diferents àmbits de l'Àrea, entre els quals Serveis Socials, Gent gran, Convivència...

Tot seguit es passen a tractar els següents punts de l'ordre del dia:

1r. Aprovació de l'acta de la reunió anterior, de data 10 de desembre de 2012.

2n. Presentació del nou regidor de Benestar Social i de la coordinadora adjunta de l'Àrea de Serveis a les Persones.

Ja s'ha fet la presentació a l'inici de la sessió.

3r. Informació del resum de la Memòria de Serveis Socials del 2012

Aureli Ruiz explica que s'explicaran a grans trets les dades de la Memòria de Serveis Socials i de Gent Gran, del 2012. Després ens volem centrar en el tema de la pobresa infantil, que es tracta també des d'altres entitats, Creu Roja i Càritas, les quals explicaran també com aborden la qüestió.

Montserrat Mestre explica a grans trets les dades de la Memòria de Serveis Socials del 2012 i diu que es trametrà als membres del Consell per correu electrònic o en suport paper, si ho demanen.

Les dades principals que dóna són les següents:

- S'han atès un total de 20.626 persones a Serveis Socials (es compten totes les visites). Per això, la sala d'espera de Serveis Socials s'ha fet petita i s'estan estudiant possibles solucions.
- A Serveis Socials es fa una primera recepció i després es passa el cas al SOI (Servei d'orientació i informació). Els/les treballadores socials fan una primera valoració dels casos i han obert 1.152 expedients. Segons la valoració dels/de les TS alguns casos passen a Tractament.
- En el Servei de Tractament i Família hi ha un equip de tractament (treballadors socials, educadors socials i una psicòloga). Aquest tractament es fa també des de:
  - El Centre Obert, on s'atén el conjunt familiar. S'han atès 111 persones, que signifiquen 30 nuclis familiars,
  - El projecte Adolescents. Es treballa amb joves, de 12 a 16 anys, i les seves famílies. S'han atès 22 famílies.
  - La Casa Petita. S'atenen els pares i mares amb els infants i és un espai obert a tothom.
- S'ha incorporat el Pla per la Igualtat a Serveis Socials, amb el Programa del SIAD (Servei d'informació i atenció a la dona). S'han fet un total de 1.440 atencions. Es treballa amb temes de prevenció als centres educatius (330 alumnes dels Instituts de Vilafranca). S'han fet tallers grupals (amb prioritat, les famílies de Serveis Socials). Aquests tallers han abastat diversos àmbits: nutrició i hàbits saludables, reciclatge, gestió de les emocions, etc.
- El Programa d'Inclusió Social CRIT (Centre de Recursos per a la Inclusió i el Treball). Es tracta d'un recurs intern: Les persones venen de Foment de l'Ocupació o de Serveis Socials, amb dificultats d'inserció laboral. Hi ha una educadora de Serveis Socials que ho gestiona.

Aureli Ruiz explica que aquest és un tema a potenciar actualment. Va dirigit als col·lectius de difícil reinserció laboral. S'han d'intentar buscar mecanismes, nous programes, per tal que aquestes persones puguin ser incloses en empreses d'inserció laboral. Se'ls fa formació i orientació, inclòs en altres ocupacions que no havien fet abans (atenció a la dependència, ...) Actualment hi ha el programa "Vilafranca inclusió", que tracta aquesta qüestió de la reinserció laboral.

- Josep M. Ponsa pregunta si es té algun resultat d'aquest Programa i
- Aureli Ruiz respon que aquestes persones, ara, faran rehabilitació de pisos amb destinació social. Després es dedicaran a la neteja d'edificis. Es pretén que s'integrin en aquests col·lectius d'inserció laboral. Posa d'exemple l'empresa d'inserció Nou Set, que ha passat de 20 a 60 treballadors i es calcula que en poc temps puguin arribar als 100 treballadors.

- Montserrat Mestre diu que es fa un treball transversal amb Càritas, que també hi participa i que es tracta d'un dispositiu intern.
- Hi ha també el Programa d'Atenció a la dependència per a menors de 65 anys. És un programa molt important.
- El tema de discapacitats s'ha tornat a emprendre i s'anirà avançant en aquesta qüestió.
- El Servei d'atenció domiciliària (SAD). Sense cost per a les persones usuàries; es fa amb treballadors municipals. És el servei d'atenció domiciliària que es fa a famílies amb problemàtica amb menors.
- El Programa d'Habitatge Social. Es tracta de la cessió d'ús d'habitatges amb finalitat social. Actualment hi ha 43 habitatges amb aquesta finalitat. Les famílies han de seguir sempre un pla de treball.
- Tere Soler pregunta quin és el període màxim per estar en aquests habitatges i
- Montserrat Mestre respon a una necessitat de caràcter temporal i no hauria d'excedir al període de cinc anys, les cessions es fan per un període de 6 mesos prorrogables depenent de l'evolució del pla d'intervenció. La funció que tenen aquests habitatges és molt concreta. El Programa pretén arribar al màxim de les famílies. És complicada la sortida en aquests moments tenint en compte la situació econòmica actual de les famílies.
- El Rebost solidari, el Catering social i els Ajuts a famílies. Aquests tres recursos són ajuts puntuals, directes, a les famílies.

Tots aquests programes van en augment, donada la situació actual.

Dit això passa la paraula a la Sra. Montserrat Gené, perquè expliqui la memòria de Gent Gran del 2012.

Montserrat Gené explica que la regidoria de Gent Gran tracta les persones majors de 65 anys. Es fa el Servei d'acollida, el Servei d'Orientació i Informació i el Tractament i Seguiment dels casos.

Dit això, dona les dades principals de la Memòria de Gent Gran, del 2012:

- L'atenció individual i familiar. S'han atès a 1.157 persones (de primera acollida). S'hi tracta problemàtica diversa, principalment: de salut, dependència, problemàtica familiar, econòmica, la solitud i l'esgotament físic de la persona cuidadora.
- Atenció personal amb dependència, Programa individualitzat d'atenció (PIA). Es fa una valoració sobre el grau de dependència i segons el grau es poden aplicar uns recursos o uns altres. Hi ha unes 200 persones que tenen aquest servei.
- El servei d'atenció domiciliària (SAD), amb copagament mitjançant el xec-servei. Hi ha el de suport personal i el de neteja domèstica. S'han beneficiat d'aquest servei 607 persones.
- Servei de teleassistència (telealarmes). És un servei per a majors de 80 anys, però també hi ha casos de teleassistència per a persones menors d'aquesta edat, segons valoracions.
- Els àpats a domicili, per a persones que requereixen aquest servei.
- Atenció grupal. S'han fet tallers d'entrenament de la memòria, als que han participat 154 persones.

- S'ha elaborat un Protocol contra el maltractament a les persones grans. Es va fer una jornada de presentació del Protocol als tècnics del Consell Comarcal i de l'Ajuntament i es farà formació sobre el tema. Properament es donarà a conèixer a les persones grans, perquè puguin reconèixer quan es dona aquest fet (per exemple maltractament psicològic, enganys en tema de diners, ...).
  - Ruth Talavera pregunta qui ha elaborat el Protocol i
  - Montserrat Gené respon que l'han elaborat diverses entitats i des de diversos àmbits: el Consell Comarcal, l'Ajuntament, l'Hospital Comarcal, la Policia, els Mossos d'esquadra,...
  - Ruth Talavera demana una jornada formativa, adreçada a les persones voluntàries que tracten/estan amb contacte amb les persones grans, perquè puguin tenir coneixement d'aquest Protocol de maltractament i perquè tinguin més eines per fer-hi front. També diu que s'hi poden afegir més entitats.
  - Es pren nota d'aquesta demanda.
- Accions formatives (grupals).
  - Grups de suport a les persones cuidadores,
  - Promocionar l'envelliment actiu
  - Setmana de la Gent Gran
  - Nadal solidari,... Tot això serveix per poder fer detecció d'una situació de risc, al anar al domicili de la persona gran.

4t. Abordatge de la pobresa infantil des dels diferents sectors

5è. Creació d'una comissió per realitzar el seguiment i l'avaluació del procés

Aureli Ruiz diu que cal abordar entre totes les entitats de Vilafranca la problemàtica de la pobresa infantil. Per això s'hauria de crear una Comissió d'Infància, formada per personal tècnic més la societat civil.

Després passa la paraula a les persones de Creu Roja i Càrites, que explicaran com aborden aquesta problemàtica.

Ruth Talavera, de Creu Roja, presenta les dades d'aquesta entitat, a nivell comarcal, respecte a les actuacions que fan contra la pobresa infantil i explica a grans trets que han elaborat l'Observatori de Vulnerabilitat, a partir d'enquestes a les persones usuàries (kits socials ...), i fan estudis sobre l'impacte de la crisi en l'escolarització dels infants. També col·laboren en la compra d'aliments per al Rebost solidari, ...

Mireia Sàbat dona dades sobre la comarca, extretes de l'Observatori de Vulnerabilitat i explica diverses actuacions que fan sobre el tema de la infància:

- Reforç escolar i mediació. Suport al CRAE i reforç escolar a Sant Sadurní,
- Campanya "Cap infant sense joguina", per Reis. Van beneficiar-se 655 infants a nivell de comarca.
- Una vegada detectades les mancances de les famílies, han donat beques/ajuts per la compra de calçat esportiu i roba (49 infants a nivell de comarca) i 4 ajuts per material escolar.
- Els kits de suport social. Es tracta de la distribució de paquets, segons les edats, destinats a famílies amb seguiment (kits d'alimentació familiar, d'higiene,...)
- Programa d'ajuts puntuals (ajuts econòmics, per la compra d'ulleres, medicaments, llibres, ...)

- El Projecte "estrella" arran de la Marató per la Pobresa, és el que porten a terme Càritas i Creu Roja: Projecte educatiu pels infants, les beques de menjador escolar.
- A l'estiu, per donar continuïtat al Projecte s'ha fet un pacte amb l'Àrea de Guissona, i es podran distribuir entre les famílies amb necessitats, unes targetes per adquirir aliments a Bon Àrea.

Ruth Talavera explica que es donaran targetes per valor de 19 euros per setmana i infant, que suposa el 75% del cost estimat que costa l'alimentació d'un infant per setmana, sobretot si es compren aliments frescos, com verdures, carn, ...

Es farà també una tasca pedagògica i un control dels tiquets, per tal que es comprin aliments i no altres productes.

Montserrat Mestre, respecte a les beques de menjador escolar, explica que es tramiten al Consell Comarcal, que assumeix el 75% del cost. El 25% restant, en alguns casos, l'assumeix l'Ajuntament.

Els Serveis Socials estan en coordinació amb Pedriatria i centres escolars, per detectar possibles casos de desnutrició.

Per aquest motiu també s'amplia el Rebost solidari i el càtering social.

S'ha de treballar perquè les famílies agafin productes frescos, com peix i fruita, del Rebost solidari, perquè s'ha detectat que costa molt que les famílies agafin aquests productes, sobretot el peix.

- Montserrat Rosell pregunta qui subministra els aliments del Rebost solidari i
- Montserrat Mestre explica que els excedents de la Comunitat Europea han baixat molt. Hi ha molta demanda i menys aliments. D'aquí que s'hagin de fer campanyes de recollida d'aliments (per Fires, ...). Tot i així, amb les recollides que es fan no n'hi ha prou.
- Georgina Rafecas comenta que falta molta llet al Rebost solidari. Tota la que es rep s'esgota en una setmana.

Dit això, Raquel Avilés explica com tracten el tema de la pobresa infantil des de Càritas. El tema de la pobresa infantil sempre significa pobresa familiar. Es destinen recursos per als infants, però realment són per a les famílies. Hi ha diversos recursos d'ajuts a les famílies:

- El Programa "Pro infància" de La Caixa (per als infants fins a 3 anys): Adquisició de béns. Compra amb xecs, d'alimentació i d'higiene.
- Prestació de serveis (fins als 16 anys). Atenció logopèdica, psicològica, reforç educatiu.

Els xecs del programa "Pro infància" es donen a partir d'un barem econòmic, sempre acompanyat d'un informe social realitzat pels serveis socials bàsics.

Les dades sobre el lliurament de diners a les famílies, en un any, del programa "Pro infància" són: 106.355 euros a Vilafranca, que han beneficiat a 139 famílies i 155 infants.

Els ajuts que es donen són: 2 xecs de 25 euros/mes per alimentació i 2 xecs de 25 euros/ mes per higiene. Es donen durant sis mesos, cosa que suposa 600 euros per

infant (en sis mesos). Aquests ajuts es poden donar durant tres vegades seguides, és a dir fins a un any i mig.

Dit això, dona dades sobre les famílies que reben aquests ajuts, respecte a l'habitatge: Un 2,2% de les famílies estan sense habitatge, vivint temporalment en cotxes, en habitacions de familiars, ..., un 10,8% estan acollits a casa d'algun amic o familiar i un 7,9% estan rellogats. En total més del 20% d'aquestes famílies no tenen un espai "íntim", on puguin estar.

- Foix Sogas, respecte al que s'ha explicat, conclou que els infants fins a 3 anys els atén Càrites i després, fins als 16 anys, la Creu Roja, sempre conjuntament amb els Serveis Socials. Dit això pregunta si està quantificada la demanda que no es pot atendre,
- Mireia Sàbat respon que tenen 14 infants que no poden atendre, en llista d'espera.
- Ruth Talavera diu que per això es dona reforç al Rebost, perquè tinguin més menjar.
- Montserrat Mestre remarca que es treballa en els casos coordinadament, (Serveis Socials-Creu Roja).

- Montserrat Rosell pregunta si s'assegura que aquests infants menjaran, amb aquests xecs que se'ls dona i
- Montserrat Gené respon que se suposa que si la família va a buscar els xecs, tota la família, i els infants també, se'n beneficien.
- Ruth Talavera afegeix que és un projecte de Creu Roja, però són els pares i la família els responsables d'aquests infants.

- Josep M. Ponsa opina que si en un o dos anys s'ha passat de 200-300 famílies a 700 famílies, caldrà replantejar-se com s'aborda aquesta problemàtica,
- Pere Rosell fa una reflexió sobre el tema de la pobresa familiar i diu que depèn de com s'enfoqui el tema podria arribar a ser contraproductiu (alguna família pot arribar a plantejar-se tenir més fills per obtenir ajuts per l'alimentació familiar, ja que són famílies amb moltes mancances).

- Foix Sogas pregunta què passa quan s'ha acabat el termini dels tres xecs continus Pro infància (un any i mig), i se li respon que si la família segueix tenint necessitat pot anar al Rebost solidari, derivada de Serveis Socials.

- Pere Rosell explica, sobre el reforç educatiu, que ha augmentat molt la demanda. Ara hi ha 60 places i dos professionals que fan el reforç.
- Georgina Rafecas li pregunta si tenen cobert el tema del voluntariat,
- Raquel Avilés respon que faltaria gent per fer el reforç escolar i
- Francesca Pascual afegeix que també falta espai per poder atendre més infants, en el reforç educatiu.
- Pere Rosell opina que també és un altre tipus de pobresa quan els infants no poden seguir el nivell educatiu.
- Raquel Avilés diu que volen donar recolzament als voluntaris. En un únic espai s'ha de poder gestionar el que expliquen els infants i Pere Rosell afegeix que el que es vol és que es redueixi aquest problema, no que augmenti.

- Montserrat Mestre planteja que és molt important també el tema del lleure infantil i juvenil. Cal activar el tema del lleure, perquè ara no n'hi ha, per la crisi, i demana que les Associacions de veïns també puguin participar-hi, per mobilitzar sales, etc.
- Tere Soler opina que l'Ajuntament també hi ha de participar i Montserrat Mestre respon que sí, que som tots els que hi hem de participar.
- Francesca Pascual informa que a Càritas disposen de beques perquè els infants puguin anar de colònies a Penyafort. S'hi va l'última setmana de juliol i la primera d'agost. Farà arribar propaganda de les colònies a Serveis Socials.
- Foix Sogas diu que es podria ubicar en una escola i pregunta si no es podria posar en contacte l'Ajuntament amb el departament d'Ensenyament de la Generalitat.

5è. Creació d'una comissió d'infància

- Montserrat Mestre posa damunt la taula la creació en un període no massa larg d'una comissió d'infància que configuraran amb aquells/es representants dels sectors que componen el Consell i que tinguin interès a participar-hi amb la finalitat d'operitzar i agilitar línies de treball conjuntes.
- Tere Soler pregunta si convocaran una reunió, perquè la CUP segurament també hi serà en aquesta Comissió i Montserrat Mestre respon que sí que es convocarà la reunió.
- Foix Sogas, en la relació amb la discapacitat, diu que cal pensar en els infants amb discapacitats, perquè encara tenen més problemàtica.
- Montserrat Mestre informa finalment que s'està treballant també en l'elaboració del Protocol contra el maltractament a la infància.

6è. Torn obert de paraules

En aquest apartat es plantegen les qüestions següents:

1. Tere Soler diu que aquest any, a la CUP, els preocupa el tema dels temporers, dels veremadors, i pregunta quins espais s'habilitaran per a aquestes persones,
  - Aureli Ruiz diu que aquest any no tenim un recurs que fins ara teníem,
  - Ruth Talavera afegeix que l'obra social de Caixa Penedès no disposa de recursos per a aquesta qüestió i que Creu Roja donarà molts diners i podran oferir menjar, com altres anys, així com el servei de rentat de roba, ... però no poden oferir un lloc per dormir, perquè no el tenen.

La majoria de persones venen a buscar feina i des de Creu Roja han de donar suport humanitari. L'any passat, l'espai que es va habilitar va servir també d'alberg social, però falten diners, per exemple, per contractar un vigilant...

- Francesca Pascual planteja que cada any ve menys gent per la verema perquè no hi ha feina i pregunta si no hi hauria voluntaris per gestionar aquest tema, ja que fa anys només es feia amb voluntaris,
- Ruth Talavera respon que l'any passat només van tenir una persona com a vigilant i que van haver-hi problemes (amb navalles, ...) El tema de la seguretat no el pot fer una persona voluntària, ha de ser un professional.
- Raquel Avilés diu que hi ha persones que venen per la verema que són "sense papers", per tant, sense contractes, ...
- Tere Soler diu que no hi ha lavabos públics i que hi ha d'haver un lloc habilitat per a aquestes persones, per dutxar-se,...
- Ruth Talavera, sobre el tema de les dutxes, respon que no tenen espai i
- Aureli Ruiz conclou que s'hi està treballant, que han d'analitzar els problemes de l'any passat i buscar solucions per a aquest any.

2. Tere Soler planteja que les llistes d'espera a Serveis Socials estan augmentant, que estan entre 30 i 39 dies i que això és massa temps,

- Montserrat Mestre diu que l'objectiu és reduir-les als 20 dies,
- Aureli Ruiz afegeix que cal modificar temes d'organització interna i buscar fórmules per ser més àgils, amb l'objectiu de reduir les llistes d'espera
- Tere Soler, respecte al tema dels empadronaments i acreditació d'adreces, diu que la llista ja està en tres mesos i
- Ruth Talavera respon que si hi ha necessitat d'aliments, entrevisten les persones, verifiquen que no estan empadronades i les deriven al Rebost, encara que no estiguin empadronades
- Montserrat Arroyo afegeix que sempre que és un cas d'urgència s'atén ràpidament,
- Pere Rosell diu que hi ha persones que van a Càrites perquè s'han trobat en aquesta situació (sense empadronament, no poden fer l'acreditació d'empadronament, ...)
- Tere Soler creu que cal ser més àgils en atendre aquestes persones
- Raquel Avilés explica que la Llei de Serveis Socials estableix que s'han d'atendre les persones, independentment de la seva situació administrativa,
- Foix Sogas pregunta per què no s'atenen i
- Montserrat Mestre respon que s'atenen, però no es fa tractament. Es deriven a Càritas.

I sense cap altre tema a tractar, s'aixeca la sessió a les deu i deu minuts de la nit, signant aquesta acta el president, junt amb la secretària que ho certifico.

Sr. Aureli Ruiz i Milà
President

Sra. M. Dolors Vendrell Gual
Secretària